

ΚΩΝΣΤ. Φ. ΣΚΟΚΟΥ

ΕΘΝΙΚΟΝ

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΙΚΟΝ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ ΚΑΙ ΓΕΛΟΙΟΓΡΑΦΙΚΟΝ

Πολύβιος Τ. Δημητρακόπουλος

Ηρωδιάς

Τραγικός μονόλογος

Εθνικόν Ημερολόγιον του έτους 1897 (Κ. Φ. Σκόκος), Αθήνα

τμ. 12 (1897), σ. 228-233

ΗΡΩΔΙΑΣ

ΤΡΑΓΙΚΟΣ ΜΟΝΟΛΟΓΟΣ

[Δάσος ἄγριον.—'Εξ ἀπόψεως ὄρη βραχῶδη ὀπισθεν
τῶν ὁποίων ἄρχεται δύων ὁ ἥλιος]

ΗΡΩΔΙΑΣ

(Εἰσέρχεται στηριζομένη ἐπὶ βᾶκτρον σιδηροῦ καὶ κρατοῦσα εἰς
τὴν ἐτέραν χρυσοῦν σκῆπτρον. Ἡ μορφή της εἶνε σκελετώδης,
ἡ κόμη της περιεχυμένη ἄτακτος ἐπὶ τῶν ὤμων της καὶ λευκή.
— Προχωρεῖ βραδέως καὶ κάθεται ἐπὶ λίθου ἐξηντλημένη. Μετὰ
μακρὸν στεναγμὸν ἀνακουφίσεως).

ΤΑΝΘΗ ποῦ ἀνοίξαν 'ς τοὺς ἀγρούς, καὶ εὐωδιαίς σκορπίσανε
μεθυστικάις, σ' τὸν ἥσυχον ἀέρα τοῦ 'Απρίλη,
τὴ βοσκοπούλα τὴ μικρὴ 'ς τὸν ὄχθο ἀποκοιμήσανε
μὲ τὸ γλυκὸ χαμόγελο τῆς παρθενιάς 'ς τὰ χεῖλη.

Τὸ τρυφερὸ τὸ στήθος της ἔς τὴν ἑλαφρὰ πνοή της
 μεσ' ἔς τὸ ἀπλό της φόρεμα γοργά-γοργά πετάει,
 κ' εἶν' εὐτυχῆς ὅπου κρατεῖ ἔς τὴν ἀγκαλιά τ' ἀρνί της
 τ' ἀρνί της, ποῦ περσσότερο ἀπ' τὰλλα ἀγαπάει.
 Χορὸ δὲν ἔμαθε ποτέ, κεφάλια δὲν ἐγύρευε
 γιὰ δῶρο νὰ τῆς φέρουνε κομμάτια ἔς τὸ πινάκι της,
 καὶ κλαίει ἀπαρηγόρητα, καὶ κλαίει σὰν νὰ χήρευε,
 ὅταν τῆς πάρουν τὸ μικρὸ κι' ἀγαπημένον ἀρνάκι της! ...
 Δὲν εἶν' αὐτὴ βασίλισσα· δὲν εἶν' αὐτὴ ἡ μάγισσα
 ἐκεῖν' ἡ χρυσοστόλιστη μὲ τὰ περίσσια κάλλη·
 δὲν εἶν' αὐτὴ βασίλισσα, καθὼς ἐγώ, ποῦ σφράγισα
 τὸ θρόνον τοῦ πατέρα μου μ' ἀνθρωπινὸ κεφάλι.
 — Ἄ, βοσκοπούλα! δόσε μου τὸ ἑλαφρὸ ραβδί σου
 καὶ κράτει σὺ τὸ σκῆπτρο μου πεῦ εἶνε χρυσὸ καὶ ἀτίμητο·
 καὶ ἀπ' τῆ γαλήνη δόσε μου ποῦ ἔχεις ἔς τὴν ψυχὴ σου
 νὰ κλείσω μιὰ φορὰ κ' ἐγὼ τὸ μάτι μου τὸ ἀκοίμητο!

[ἀνακοπτομένη καὶ πρὸς ἑαυτήν].

— Καταραμένη! τί ζητῶ κ' ἐδῶ νὰ κλέψω ἀκόμα; ...

— Ὅχι, κοιμήσου ἤσυχα ἔς τὸ στρῶμα τὸ ἑλαφρὸ σου,
 ἔς τὸ δροσερό, ἔς τὸ εὖσομο, ἔς τὸ ἀνθισμένον στρῶμα,
 καὶ πρόσεξε εἰς τὸ ἀγνὸ καὶ ἄδολ' ὄνειρό σου,
 μήπως ἰδῆς ποῦ ἔβρίσκεται ἐκεῖνο τὸ κεφάλι
 καὶ ποῦ εἶν' ἐκεῖνο τὸ κορμί νὰ τὰ κολλήσω πάλι! ...

[Κλαίει μετὰ λυγμῶν καὶ καλύπτουσα τὸ πρόσω-
 πον διὰ τῶν χειρῶν. Μετὰ μικρὰν παύσιν:]

Ποῦ εἶν' ἡ κόρη ἡ ζηλευτὴ, μὲ τὰ χρυσὰ ποδήματα
 τὰ στολισμένα πλούσια μὲ πόρπαις διαμαντένιαις,
 ποῦ εἶχε τὰ μαῦρά της μαλλιά, χυτὰ, ὅσων μαῦρα κύματα.
 σὲ ὦμους ἀλαβάστρινους, σὲ πλάταις μαρμαρένιαις;!
 Γιατί τὰ πόδια τὰ μικρά, τὰ χιλιοζηλεμένα,
 ποῦ χόρευαν τόσο λαμπρὰ τῆς νύχταις ἔς τὰ παλάτια,
 κτυποῦν ἔς τοὺς βράχους σήμερα καὶ γίνονται κομμάτια,
 καὶ σέρνονται ἐδῶ κ' ἐκεῖ γυμνὰ κ' αἱματωμένα; ...

[Ἀναπηδῶσα καὶ μετ' ἀγρίας φωνῆς]

Στάσου ! τοῦ σκότους γέννημα καὶ τοῦ θανάτου χήρα !
 δὲν ἐγεννήθης σὺ νὰ ζῆς 'ς τὰ δάση, 'ς τὰ λαγκάδια·
 εἶχες γιὰ πρῶτο σπάργανο βασιλική πορφύρα
 καὶ μὲ γλυκὰ σ' ἐκοίμησαν φιλήματα καὶ χάρδια...
 Στάσου !... ποῦ τρέχεις ἔρημη μέσα στὰ δάση ;... Στάσου !...
 ἦσουνά κόρη μιὰ φορὰ ἀγαπημένη... Σήμερα
 γιὰτί ἔχεις γίνῃ φόβητρο, καὶ φεύγουνε μπροστὰ σου
 τὰ φεῖδια καὶ ἡ ὄχεντραὶς καὶ τὰ θηριὰ τ' ἀνήμερα ; !...
 Δὲν εἶσαι περὶ Ἡρωδιάς· ἐκείνη εἶνε ἄλλη
 ποῦ τὴν Αὐλή της οἱ σοφοὶ κ' οἱ μάγοι ἐσχημάτιζαν,
 κ' ἐσύντριβε 'ς τὰ πόδια της αὐτοῦς ποῦ δὲν γονάτιζαν,
 νὰ τῆς φιλήσουν τὸ μικρὸ καὶ κεντητὸ σανδάλι !....

[Κινοῦσα τὴν κεφαλὴν περίλυπος]

Πῆγα καὶ στάθηκα ἐκεῖ ποῦ ἦσαν τὰ παλάτια μου·
 ἔρημα· δὲν ἐφύτρωσε οὔτε καὶ χλόη λίγη !
 ἓνα πικρὸ μου δάκρυο κυλίσθηκε ἀπ' τὰ μάτια μου
 κ' ἓνας βαθύς μου στεναγμὸς 'ς τὸ λάρυγγά μου ἐπνίγη.
 Ποιὸς τὸ ἔλεγε, ὅτι ἐγὼ ἡ τρυφερή, θὰ ζήσω
 καὶ ἀπὸ τὸ παλάτι μου καιροῦς καὶ χρόνια πλειότερα,
 καὶ ὅτι εἰς τὸν τόπο του, ποῦ θὰ περάσω ἀργότερα,
 οὔτε μιὰ πέτρα δὲν θὰ ὄρω ἀκόμα νὰ καθίσω

ᾠ ἀμαρτία ! τρομερή, αἰώνια καὶ ἀθάνατη !
 ὅπως σκληραίνει τὴν ψυχὴ σκληραίνει καὶ τὸ σῶμα,
 καὶ ὅσοι ἀπὸ τὴν κόλασι ἂν μαζευθοῦνε θάνατοι,
 τοὺς διώχνεις τοὺς ἀνίκητους, καὶ τοὺς νικᾶς ἀκόμα !
 Ἔτσι ἐπλάσθηκε ἡ καρδιά· μὲ τὴ μικρότερη πνοή
 ἀνάφτει, ἀπ' τῆς καταστροφῆς τῆ σπίθα, ποῦ τὴν καίει,
 ρίχνει 'ς τὸν κόσμον τὴ φωτιά καὶ ὕστερα μετανοεῖ
 καὶ ρίχνεται 'ς τὸ θυμὸς της καὶ σὺν τῇ φώκῃ κλαίει ! ...

[Δίδεται εἰς σαρκαστικὸν γέλωτα]

ᾠ ! τὸ κακὸ τί εὔκολα, τί εὔκολα ποῦ γίνεται
 καὶ ὕστερα τί δύσκολα 'ς τὸν κόσμον διορθώνεται·

Ξανακολλάει τὸ γυάλι, μὰ τὸ νερὸ ποῦ χύνεται
εὐθύς τὸ καταπίν' ἢ γῆ καὶ δὲν ξαναμαζώνεται !

Βασιλοπούλα, ἀρχόντισσα, ἔκαμα καλωσύναις
'ς ἀμέτρητους ἀνθρώπους μου—μὰ ἄδικα τῆς ἔχασα·
ἢ χάραις ὄλαις χάθηκαν ἀπὸ τὸ νοῦ μου ἐκείναις,
κ' ἓνα κακὸ ποῦ ἔκανα ἀκόμα δὲν τὸ ἔέχασα !

Ναί, τὸ κακὸ εἶνε κρυφὸ καὶ ἄγνωστο μυστήριον·
κόκκος μικρὸς καὶ ἀόρατος ποῦ εἰς τὴν καρδιά μας κρύβεται,
μὰ σὰν ξεσπάσῃ μιὰ φορὰ ξεχύνει δηλητήριον
ποῦ κ' ἓνας κόσμος ἀπ' αὐτὸν χαλιέται: καὶ συντρίβεται ! ..
Κ' ἐγὼ τὸν χάλασα, κ' ἐγὼ ! μὰ μέσα 'ς τὰ χαλάσματα
μέρα καὶ νύχτα ἀδιάκοπα σὰν νυχτερίδα σέρνομαι...
ἀπ' τὸ βορεῖά καὶ τὴ νοτιὰ αἰώνια παραδέρνομαι....
μοῦ στέλνει νέφη ὁ οὐρανὸς κ' ἢ κόλασι φαντάσματα....

[Πρὸς τὰ ἔναντι ὄρη]

Σήκωσε, βράχε τὴν πυκνή, ποῦ σὲ σκεπάζει καταχνιά,
κ' ἔτσι μοῦ δείχνεις πάντοτε τὴ σκυθρωπὴ σου εἰκόνα,
νὰ ἰδῶ τὴ φύσι μιὰ φορὰ, ποῦ πάλι εὐμορφὴ καὶ νεῖά
τὸν παγωμένο ἐπέταξε μανθῶνα τοῦ χειμῶνα.

Ἡ πικραμένη μου ψυχὴ, 'ς τὰ στήθια μου σφιγμένη,
θέλει 'ς τὸν κόσμον ν' ἀπλωθῇ, θέλει νὰ πάρῃ ἀνασασμό,
μὰ δὲν μπορεῖ, καὶ τρίζουνε τὰ κοκκαλά μου ἀπ' τὸ σεισμὸ,
ὅπου μοῦ φέρνει ἢ ἄγρια αὐτὴ φυλακισμένη....

'Στοῦ ποταμοῦ τοῦ ἄγνωστου τὸν ὄχθον τὸν ἀπάτητο,
πῶχει τῆς λήθης τὸ γλυκὸ νερὸ τὸ ζηλεμένο,
χίλιαις φοραῖς σκορπίσθηκε τὸ πνεῦμα μου ἀκράτητο
μὰ δὲν ἐγύρισε ποτὲ 'ς ἐκεῖνο βαφτισμένο·
γιατὶ ὅταν νοιώσῃ τὸ νερὸ πῶς ἔρχεται σιμὰ του
κ' ἔφυγε ἀπ' τὸ κεφάλι μου, τὸ σκοτισμένο σπίτι του,
ἀπὸ τὸ βράχο ποῦ ξεσπᾷ κρατεῖ τὰ ρεύματά του
καὶ ἀφίνει 'ς τὴ στιγμὴ ξερὴ καὶ ἔρημη τὴν κοίτη του...

[περιπίπτουσα εἰς φαντασμαγορίαν καὶ γονυπετοῦσα]

Διαλύσου, μαῦρο ὄνειρο ! ὅπου σὲ βλέπω ἐυπνητὴ

καὶ ὄλο καινούργιο φαίνεσαι, καὶ ὄλο περιπλέκεσαι·
 τόσον καιρὸ μὲ κυνηγᾶς, γιατί δὲν χόρτασες, γιατί,
 ὦ ματωμένο φάντασμα, ποῦ πάντα μπρὸς μου στέκεσαι;
 ὦ Ἰωάννη! ἔλεος! . . . τοῦ Ἰορδάνη τὰ νερά
 ποῦ ἄλλοτε ἀγιάσανε ἀπὸ τὸ βάφτισμά σου,
 μοῦστειλαν φεῖδια πίσω μου, κύματα μαῦρα καὶ σκληρά,
 ὅταν ἐπέρασα ἀπὸ ἑκεῖ ζητῶντας τὴ σκιά σου·
 καὶ ὅταν σιμά τους ἑστάθηκα καὶ ὅταν τοὺς ὠμίλησα
 ἐδόγγησαν κ' αἰῶνια νὰ περπατῶ μ' εὐχήθηκαν! . . .
 ἀπαρνηθήκανε καὶ αὐτὰ τὴν πρώτη τους βασίλισσα,
 καὶ μανιωμένα ἐφούσκωσαν καὶ νὰ τὴν πνίξουν χύθηκαν! . . .
 ὦ Ἰωάννη! ἔλεος! . . . λυπήσου με! . . . προσπάθησε
 νὰ συγχωρήσης, ὁ σοφός. μιὰ κούφη σὰν ἐμένα·
 τὸ κρῖμα μου συγχώρησε . . . ἔς τὸν πόνο μου συμπάθησε . . .
 ἔγινα φάντασμα κ' ἐγώ, καὶ ἴσκιος σὰν ἐσένα! . . .

[Ἀναπηδᾷ ἀποτόμως καὶ πιέζει τὴν κεφαλὴν διὰ τῶν χειρῶν]

Μὰ τ' εἶνε τοῦτο ποῦ κρατεῖ σφιχτὰ τὸ λογισμό μου;
 τσιμπίδα ἀπὸ σίδηρο, τσιμπίδα διαμαντένια,
 ποῦ ἔχωσε βαθειὰ-βαθειὰ τὰ δόντια ἔς τὸ μυαλό μου
 καὶ ματωμένη μου γεννᾶ κάθε καλή μου ἔννοια . . .
 ὦ φαντασία! χάρισε ἔς τὸν κόσμο λίγη χάρι
 ποῦ τόσο μαῦρος καὶ ἄχαρις μπροστά μου φανερώνεται·
 ζωντάνεψέ μου τὸν ἀνθό, ποῦ γέρνει καὶ νεκρώνεται,
 τὴν εὐωδιά του μιὰ στιγμή τὸ στήθος μου νὰ πάρη . . .
 ὦ φαντασία! ἐγέρασες καὶ ἀκόμα δὲν ἐγέρασα,
 οὔτε τὸν κόσμο ἀπόστασαν νὰ βλέπουνε τὰ μάτια μου . . .
 ὦ φαντασία! φέρε με καὶ πάλι ἔς τὰ παλάτια μου,
 ποῦ μοναχὰ γιὰ μιὰ στιγμή ἐλάμπρυνα κ' ἐπέρασα,
 ἑσάν τὸ ἀστέρι, ἑποῦ περνᾶ ἔς τὸν οὐρανὸ καὶ σβύνεται . . .
 ἑσάν τὸ λουλοῦδι, ἑποῦ χλωμὸ ἀπὸ τὸν πάγο γέρνει . . .
 ἑσάν τὴ δροσιά, ποῦ ἐκευλᾶ ἔς τὴ γῆ καὶ καταπίνεται . . .
 ἑσάν κῦμα, ὅπου φεύγοντας ἀφρούς ἔς τὸ βράχο σπέρνει . . .
 ἑσάν τοὺς σπασμένους χαλινούς τοῦ μαύρου λογισμοῦ μου . . .

σαν τὸ νερό... σαν τῆς φωτειαίς... ποῦ ἔζωσανε τὸ νοῦ μου!..

[Καταπίπτει εἰς τὰ γόνατα ἐγγὺς λίθου, ἐξαντλουμένη βαθμηδόν]

Φθάνει, ὦ φθάνει, οὐρανέ! . . . ἀνάπαυσέ με τώρα . . .
τὰ βάσανά μου εἶν' ἄπειρα, καθὼς ἐσύ . . . δὲν λέγονται . . .
Φθάνει, ὦ, φθάνει . . . στείλέ μου τὸν ὕπνο γιὰ μιὰ ὥρα,
νὰ χύση πειὰ ἄλιγη δροσιὰ ἔς τὰ στήθεια μου ποῦ καίγονται . . .

[τείνουσα τὰς χεῖρας πρὸς τὸν ὀρίζοντα]

Φουσκωμένη θάλασσα, κῦμα ἀγριεμένο,
σάρωσε τοὺς πόνους μου, πάρε τους νὰ φύγουν·
σούσε με τὴν ἄρμη σου τῆς πληγαίς ποῦ ἀνοίγουν,
δὲν τῆς ὑπομένω πειὰ, δὲν τῆς ὑπομένω! . . .
— Φύσηξε, ἄγριε βορειά, παγωμένε ἀέρα,
δρόσισε τὰ στήθεια μου, παῦσε τοὺς παλμούς μου·
ἔς τὸ σκληρό σου τὸ φτερό πάρ' τοὺς στεναγμούς μου,
ρίψε τους ἔς τὴ θάλασσα, σύρε τους πειὸ πέρα . . .
— Μαυροσκοτεινὴ νοτιά, τῆς βροχῆς μητέρα,
φέρε μπόρα δυνατὴ μὲ νερό καὶ λαύρα·
ξέπλυνε τὰ δάκρυα, ἔσ' ἀρμυρὰ καὶ μαῦρα
ἔς τὰ χλωμά μου μάγουλα τρέχουν νύκτα-μέρα..
— Μανιωμένε σίφουνα, μαύρη ἀνεμοζάλη,
πάψετε κ' εἰπέτε μου πότε θὰ ἔμπορέσω
γιὰ νὰ ἔρῳ τοῦ μάρτυρα τ' ὀρφανὸ κεφάλι
νὰ συρθῶ στὰ γόνατα καὶ νεκρὴ νὰ πέσω . . .

[Καταπίπτει νεκρά. — Ὁ ἥλιος δύνει ὄπισθεν τῶν ὀρέων ἐντελῶς καὶ ἐπέ-
χεται ἡ νύξ].

1896.

ΠΟΛΥΒΙΟΣ Τ. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ